

Göteborgs kommun

Stadsdelsnämnden Askim Frölunda Högsbo

askimfrolundahogsbo@afh.goteborg.se

Rektorn vid Askims Montessoriskola

annette.hellsing@askimfrolundahogsbo.goteborg.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Askims Montessoriskola
i Göteborg

Tillsyn av Askims Montessoriskola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Göteborgs kommun under 2011 och 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Askims Montessoriskola besöktes av Skolinspektionen den 18 april 2012.

Helhetsbedömning

Askims Montessoriskola saknar ett systematiskt kvalitetsarbete som innebär uppföljning, analys, utvärdering och planering av åtgärder för fortsatt utveckling. De kunskapsresultat som sammanställs är resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5. Det finns dock inga sammanställningar i vad mån eleverna når de nationella målen varför Skolinspektionen inte kan bedöma måluppfyllelsen.

I skolan pågår ett dagligt värdegrundsarbete och skolan har en likabehandlingsgrupp som arbetar med värdegrundsfrågor. De ärenden som är aktuella i samband med kränkningar arbetar likabehandlingsgruppen aktivt med. Detta arbete är viktigt för att eleverna ska tillförsäkras trygghet i skolan. Rutinerna för att rapportera kränkningar till huvudmannen måste ses över så att detta sker skyndsamt. Det förekommer negativa attityder bland eleverna och ett språkbruk som skolan behöver komma tillrätta med. Vidare behöver skolan åtgärda att det inte alltid är arbetsro i klassrummen.

Skolans lärare är ännu inte förtrogna med de nya författningarna men har sedan den nya rektorn tillträtt påbörjat diskussioner och lokala pedagogiska planeringar som utgår från centrala innehåll och kunskapskrav i Lgr 11. Lärarna samverkar med varandra inom respektive arbetslag. Dock behöver samverkan utökas så att alla lärare och arbetslag samverkar mer med varandra och med rektorn för att på skolnivå få överblick och sammanhang och gemensamt arbeta för att nå utbildningsmålen.

Rektor, som tillträdde i november 2011, har påbörjat ett utvecklingsarbete genom att bland annat ha identifierat skolans styrkor och svagheter. Med dessa som utgångspunkt finns en planering för de insatser och åtgärder som skolan ska vidta. Insatser har påbörjats och ett arbete pågår som ska tillförsäkra eleverna trygghet och studiero.

Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan behöver vidta åtgärder för att få kunskap om och vidta åtgärder för att öka elevernas kunskapsresultat. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Askims Montessoriskola i Göteborgs kommun, Askim-Frölunda-Högsbo måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den 2012-08-31 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med grundläggande värden och inflytande.

I detta ingår att:

- Utformningen av inflytandet anges i planeringen av verksamheten och skolan har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad (1 kap. 10 §, 4 kap. 14 § första stycket skollagen, Lgr 11 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande).
- Eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hålls informerade i frågor som rör dem (4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar).

Trygghet och studiero

Skolmiljön vid skolenheten präglas inte av trygghet och studiero.

Vid skolan bedrivs inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- Ordningsregler finns, har utarbetats under medverkan av eleverna och följs upp vid skolenheten (5 kap. 5 § skollagen).

- Rektorer och lärare vidtar de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende (5 kap. 3 § och 6 § första stycket skollagen).
- Det finns för varje skolenhet en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp (6 kap. 6 och 8 §§ skollagen).

Särskilt stöd

När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Rektor ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).

Bedömning och betygssättning

Lärarnas bedömning av elevernas kunskaper sker inte i enlighet med författningarna.

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga utveckling.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

- Lärarna utvärderar regelbundet elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav (Lgr 11 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg).
- De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven (10 kap. 13 § skollagen).
- I de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt (10 kap. 13 § skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- Rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 § första stycket skollagen).

Personalkompetens

Lärare vid skolenheten saknar utbildning för den undervisning de i huvudsak ska bedriva.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med personalkompetens.

I detta ingår att:

- För undervisningen använda lärare som har utbildning för den undervisning de ska bedriva (2 kap. 13 § skollagen och lagen (2011:190) om införandet av skollagen, 2 kap. 3 § 1985 års skollag. För lärare anställda vid skolan innan den 1 juli 2011 ska enligt övergångsbestämmelserna i införandelagen bestämmelsen om behörighet i 1985 års skollag tillämpas).

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande

Bedömning:

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Motivering:

Enligt skollagen och läroplanen ska elever ges inflytande över utbildningen. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Vidare anges att utformningen av inflytande ska anges i planeringen av verksamheten. Enligt läroplanen ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Rektor har ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.

Det framkommer i intervju och andra samtal med elever att deras möjlighet till inflytande är begränsat. Det kan ibland välja hur de ska arbeta med en uppgift men det är lärarna som bestämmer innehåll, enligt eleverna. Exempelvis väljer lärarna tema och innehållet i dessa medan eleverna kan välja vad av detta de vill arbeta med. Lärarna bekräftar att de själva väljer tema utifrån läroplanen. Vid samtal med elever framkommer att det är lärarna som väljer veckans arbete men att eleverna själva kan välja i vilken ordning de ska göra uppgifterna. Det framkommer också i intervjuer med lärare att inflytande mestadels handlar om möjligheten att få välja mellan olika alternativ som läraren bestämt men det händer också att eleverna tar initiativ till att göra något som inte var planerat och att de då inte stoppas. Lärarna uppger att det är enklare att ge eleverna inflytande i estetiska ämnen som t.ex. att i musiken få välja sånger och i slöjden få välja vad de vill göra. Det händer också att elever kan välja redovisningssätt, enligt lärarna. De uppger också att de uppfattar att eleverna har inflytande men att de själva inte alltid påvisar det på ett sådant sätt att eleverna är medvetna om det. Eleverna uppger att de arbetsformer de kan ha inflytande över handlar om att välja enskilt arbete eller tillsammans med någon kamrat. Det förutsätter, enligt eleverna, att båda är på samma sida i läroboken. Rektor uppger att eleverna inte har ett reellt inflytande och att det är ett utvecklingsområde för hela skolan. Eleverna berättar att rektorn är med under elevrådsmöten och att det som tas upp där också åtgärdas. Då skolan saknar dokumenterade planeringar finns inte heller planering för hur elevernas inflytande ska utformas och öka utifrån ålder och mognad.

Utredningen visar att eleverna inte har ett reellt inflytande över utbildningen. Vidare visar utredningen att utformning av inflytande inte anges i en planering och skolan har inte en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

1 kap. 10 § andra stycket skollagen, 4 kap. 9 § skollagen, 4 kap. 14 § första stycket skollagen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolmiljön vid skolenheten präglas inte av trygghet och studiero.

Vid skolan bedrivs inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering:

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet, utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp vid skolan. Skollagen anger också att rektor och lärare ska vidta de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende. Enligt läroplanen ska skolan sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära.

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska vidare se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i nästföljande års plan.

Vid besöket på skolan mottogs skolans ordningsregler. Ordningsreglerna upprättades år 2008 och ska omarbetas under 2012. Enligt lärarna och rektorn informeras eleverna om ordningsreglerna vid läsårets början och vårdnadshavare tar också del av dessa. Vid intervju och i andra samtal med elever framkommer

att de inte har kännedom om ordningsreglerna, vem som gjort dessa eller var de finns. Under lektionsbesök konstateras att det i några klassrum finns klassrumsregler som eleverna oftast känner till och har varit med att utforma. Lärare uppger i intervju att ordningsregler finns men de tillämpas inte konsekvent. Enligt rektorn förekommer det att lärare "ser mellan fingrarna" och inte alltid utreder situationer då det brister i studiero på grund av elevers störande beteende. Vid samtal med elever framkommer att det i en del klasser är "stökigt" och "pratigt" och att det är svårt att få studiero. Några andra elever uppger att de har arbetsro i klassrummet. Under hösten var det inte alltid arbetsro men rektor har vidtagit åtgärder och det har blivit bättre, enligt såväl rektor som elever. Det råder studiero i de flesta klassrum under de lektionsbesök som Skolinspektionen genomförde. Dock uppger några elever att det inte alltid är så. Av svaren i Skolinspektionens enkät framkommer att såväl lärare som vårdnadshavare upplever bristande studiero. Rektor och lärare uppger i intervjuer att det finns negativa attityder hos eleverna och att det förekommer sparkar och respektlösa uttalanden gentemot varandra. Negativa attityder kunde också konstateras under besöket.

Askims Montessoriskolas plan mot diskriminering och kränkande behandling innehåller definitioner av diskrimineringsgrunderna. Vidare finns angivet ett antal åtgärder som skolan ska vidta för att förhindra diskriminering och kränkande behandling. De planer Skolinspektionen tagit del av är från 2010-2012. I de två senaste planerna är mål och åtgärder identiska. 2010 års plan innehåller rutiner och handlingsplaner som följs i samband med kränkande behandling. Rektor uppger att likabehandlingsgruppen arbetar utifrån rutinerna i planen för 2010 och i övrigt utifrån 2011 års plan. 2012 års plan innehåller inte konkreta åtgärder för innevarande år eller hur de ska följas upp.

Utredningen visar att skolmiljön inte präglas av trygghet och studiero, att det inte finns aktuella ordningsregler som följs upp eller är kända av eleverna. Vidare visar utredningen att lärarna inte alltid vidtar de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma tillrätta med elevers ordningsstörande beteende.

Utredningen visar också att skolans plan mot kränkande behandling inte upprättas årligen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

5 kap. 3 § och 5-6 §§ skollagen, 6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Lgr 11 1 skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering:

Enligt skollagen ska åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska framgå vilka behoven är och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn.

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av är av skiftande kvalitet. Det framgår inte tydligt vilka elevens behov är. Det som i åtgärdsprogrammen beskrivs som behov handlar i flera fall om elevens svårigheter. De långsiktiga och kortsiktiga mål som sätts upp är mestadels relaterade till kunskapskraven men är ibland övergripande och allmänt hållna och inte alltid utvärderingsbara. Det framgår inte av åtgärdsprogrammen när och hur uppföljning ska genomföras och inte vilka som ska delta. Det finns inget beslut som fattats av rektor i de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av och som är från höstterminen år 2011. Under år 2012 har något åtgärdsprogram ännu inte upprättats men rektor är medveten om att ett åtgärdsprogram är ett beslut som ska åtföljas av överklagandehänvisning.

Utredningen visar att de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av inte uppfyller författningarnas krav då det inte alltid framgår vilka behoven är och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Vidare framgår att det saknas beslut om åtgärdsprogram. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

3 kap. 9 § skollagen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning**Bedömning:**

Lärarnas bedömning av elevernas kunskaper sker inte i enlighet med författningarna.

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga utveckling.

Motivering:

Enligt skollagen ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskrav i de ämnen som eleven får undervisning i och sammanfatta vilka insatser som be-

hövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Läroplanen anger att läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling.

Av den dokumentation som delgavs Skolinspektionen vid besöket samt av intervjuer framgår att lärarna inte följer upp och utvärderar elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen eleverna får undervisning i. I en prognos för innevarande läsår framkommer att eleverna förväntas nå kunskapskraven i ämnena svenska, engelska och matematik i varierande omfattning, medan samtliga elever i de flesta årskurser förväntas nå kunskapskraven i övriga ämnen. Lärare i årskurserna 4-6 uppger i intervjun att de bygger upp en känsla av i vilken omfattning eleverna når kunskapskraven men det dokumenteras inte. De resultat som är tydliggjorda är resultaten i de nationella ämnesproven. Rektorn konstaterar att måluppfyllelsen ser ut att vara 100 procent i övriga ämnen men att det är osäkert om lärarna har följt upp varje elevs kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.

De individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av varierar till utformningen. Som exempel kan nämnas en variant där elever och lärare kryssar för färdiga formuleringar och en annan variant med beskrivningar av vilket innehåll och de arbetsmetoder som förekommit i ämnet. De omdömen som förekommer är inte alltid relaterade till kunskapskraven och det förekommer beskrivning av personliga egenskaper. Det finns inte skriftliga omdömen i alla ämnen som eleverna får undervisning i. Målen som satts upp i den individuella utvecklingsplanen handlar mestadels om vad eleven behöver utveckla generellt och vad eleven behöver träna och öva på men inte vilka mål i förhållande till kunskapskraven som ska uppnås. I de flesta fall saknas också beskrivning av skolans insatser för att eleven ska nå målen i utvecklingsplanen. Vid intervju med lärare framkommer att de är medvetna om att de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen har brister och behöver utvecklas. Rektorn bekräftar också i intervju att de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen inte uppfyller de krav som anges i författningarna och att de inte ges i alla ämnen som eleverna får undervisning i.

Utredningen visar att lärarna inte regelbundet utvärderar elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav. Vidare visar utredningen att de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen inte beskriver elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i alla ämnen de får undervisning i och att en sammanfattning av skolans insatser för att eleven ska utvecklas så långt som möjligt saknas. Verksamheten uppfyller

därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Lgr 11 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering:

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att ett systematiskt kvalitetsarbete genomförs vid enheten. Kvalitetsarbetet ska bestå av planering, uppföljning och utveckling av verksamheten och ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska enligt skollagen vara de nationella mål som finns för utbildningen. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras och för de brister som framkommer genom uppföljning ska nödvändiga åtgärder vidtas. Läroplanen för grundskolan anger att rektorn har ett övergripande ansvar för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Det finns ingen sammanställning av elevernas kunskapsresultat i matematik och svenska i årskurs 3 och heller inte i respektive ämnen i årskurs 5 och därmed saknas möjlighet till analys som ska ligga till grund för den utvärdering som ska leda till att åtgärder vidtas för ökad måluppfyllelse och resultat. I intervjuer med lärare och rektorn uppges att lärarna har kunskap om elevernas måluppfyllelse men det dokumenteras inte. Det finns en prognos över förväntade resultaten i nationella ämnesprov för årskurs 3 och 5, men det saknas analys och utvärdering som ska leda till att åtgärder vidtas för att förbättra resultaten. Rektorn konstaterar att det är osäkert om prognosen stämmer med tanke på att alla elever kommer att nå kunskapskraven i samtliga ämnen förutom svenska, matematik och engelska. Rektorn efterfrågar elevernas kunskapsresultat i varje ämne och varje årskurs inför innevarande termins avslut.

Det saknas dokumentation som visar att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete på skolenivå. Av Skolinspektionens enkät som personalen besvarat framkommer brister i arbetet med skolutveckling. Vid intervjuer med lärare och rektorn framkommer att det på skolenivå inte har bedrivits något kvalitetsarbete i syfte att utveckla verksamheten och förbättra måluppfyllelse och resultat.

Utredningen visar att rektorn inte tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utvärdering som ska leda till utveckling av utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

4 kap. 4 § första stycket skollagen

Bedömningsområde: Personalkompetens**Bedömning:**

Lärare vid skolenheten saknar utbildning för den undervisning de i huvudsak ska bedriva.

Motivering:

Enligt skollagen ska huvudmannen för undervisning använda lärare eller förskollärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning de ska bedriva.

Undervisningen i Askims Montessoriskola är mestadels organiserad i ett klasslärarsystem. Klassläraren bedriver merparten av sin undervisning i sin egen klass. Det framgår av den dokumentation som skolan lämnar vid besöket att alla lärare har pedagogisk högskoleutbildning. Det finns dock några lärare som undervisar i ämnen de inte är behöriga i trots att det i skolan finns lärare som är behöriga. Som exempel kan nämnas ämnena SO, engelska och bild i årskurserna 4-6. Rektorn uppger att arbetslagen ska förändras inför nästa läsår på ett sådant sätt att eleverna i alla ämnen undervisas av lärare som är behöriga i ämnet. En lärare kompletterar just nu sin utbildning för att bli behörig i det ämne denne undervisar i.

Av utredningen framgår att det finns lärare som inte har utbildning för den undervisning de i huvudsak ska bedriva trots att det i skolan finns behöriga lärare. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

2 kap. 13 § skollagen och lagen (2011:190) om införandet av skollagen, 2 kap. 3 § 1985 års skollag. För lärare anställda vid skolan innan den 1 juli 2011 ska enligt övergångsbestämmelserna i införandelagen bestämmelsen om behörighet i 1985 års skollag tillämpas.

Bakgrund

Måluppfyllelse

Askims Montessoriskola saknar sammanställningar av resultaten som visar andel elever som når minst mål att uppnå i respektive ämne, vårterminen år 2011. Skolinspektionen kan därför inte bedöma måluppfyllelsen. En generell sammanställning för höstterminen år 2011 mottas vid besöket i skolan. Det framgår att i de flesta årskurser förväntas eleverna i varierande omfattning nå kunskapskraven i ämnena engelska, svenska och matematik. I övriga ämnen förväntas alla elever nå kunskapskraven. (från och med innevarande läsår ska elevernas resultat i relation till kunskapskraven i årskurs 6 användas) Det finns en redovisning av andelen elever som år 2011 nått kravnivån i nationella ämnesprov i årskurs 3. I nationella ämnesproven i svenska respektive matematik nådde 74 procent kravnivån. Resultaten för de nationella ämnesproven år 2010 i årskurs 5 visar att 84 procent nådde kravnivån i engelska, 77 procent i ämnet matematik och 68 procent nådde kravnivån i ämnet svenska.

Mot bakgrund av att det saknas sammanställning av resultaten och skolan brister i sin uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten samt då resultaten på de nationella ämnesproven indikerar att samtliga elever inte når målen i alla ämnen, måste skolan vidta åtgärder och säkerställa att alla elever ges möjlighet att nå målen för utbildningen. Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

Eleverna uppger att de trivs i skolan men att det inte alltid är studiero i klassrummen. Det framkommer vid besöket att det pågår ett dagligt värdegrundsarbete och att det finns rutiner för rapportering av incidenter samt handlingsplaner och rutiner som följs i samband med situationer då det förekommer kränkande behandlingar. Av Skolinspektionens enkäter som vårdnadshavare besvarat inför tillsynen framkommer att vårdnadshavarnas uppfattning är att personalen inte alltid reagerar om elever är elaka mot varandra. Enligt lärarna är tryggheten större i de lägre årskurserna än i de högre. Skolan har livskunskap inlagt i schemat och arbetar utifrån specifika metoder. En lärare uppger att någon av metoderna inte passar dennes elever och använder den därför inte längre. Den vanligast förekommande metoden i skolan har inte utvärderats och lärarna uppger att de inte har kunskap om vilka effekter och resultat den ger. Då skolan saknar ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete saknas också en övergripande utvärdering av värdegrundsarbetet. Skolinspektionen kan därför inte bedöma resultatet av värdegrundsarbetet.

Beskrivning av Askims Montessoriskola

Askims Montessoriskola ligger i stadsdelen Askim-Frölunda-Högsbo i Göteborgs kommun. Skolan leds av en rektor som också ansvarar för intilliggande fritidshem. Rektorn tillträdde sin tjänst i november 2011 och har nyligen påbörjat rektorsutbildningen. Askims Montessoriskola har sex arbetslag varav två ansvarar för förskoleklasser och årskurserna 1-3 och två arbetslag ansvarar för årskurserna 4-6. Arbetslagen för de yngre består av förskollärare, fritidspedagoger och lärare, och för de äldre består de av lärare. Rektor leder dessa arbetslag genom en samordnare för vardera lagen.

Lärarna i de praktiskt-estetiska ämnena bildar organisatoriskt ett arbetslag men de ingår i övriga arbetslag enligt ett rullande schema. Rektor, specialpedagog, skolsköterska, kurator och byråsekreterare bildar ytterligare ett arbetslag. Klasserna är åldersblandade i förskoleklass till och med årskurs 3, medan årskurserna 4-6 är åldershomogena. Vid tiden för besöket finns sammanlagt 284 elever.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Elisabeth Fogelberg.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist
Enhetschef

Marie Sjöberg
Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Till elever och vårdnadshavare

Skolinspektionen genomför tillsyn i stadsdelen Askim-Frölunda-Högsbo i Göteborgs kommun under våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i stadsdelen. Skolinspektionen besökte Askims Montessoriskola 17 och 18 april. Skolinspektionen bedömer skolans verksamhet för att se om den uppfyller de krav som ställs i de lagar och regler som styr skolverksamheten i Sverige. Tillsynen har utgått från barnets perspektiv och gäller varje elevs rätt till en god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen bedömer att eleverna inte alltid når målen i de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5. Undervisningen genomförs på olika sätt. I de yngre åldrarna arbetar eleverna i egen takt medan eleverna i äldre åldrar mestadels arbetar med samma uppgifter på samma nivå. Det förekommer dock att enskilda elever stimuleras att komma vidare genom att t.ex. få arbeta i en lärobok för högre årskurs. Eleverna uttalar att de är nöjda med sin skolsituation, att de är trygga i skolan men att det inte alltid finns arbetsro. Det har varit "stökigt" under hösten i en del klasser men efter omorganisering av lärare har det blivit bättre.

Skolan behöver vidta ytterligare åtgärder för att skapa trygghet och arbetsro. Exempelvis behövs ordningsregler som eleverna är med att utarbeta och som är kända för alla. Det systematiska kvalitetsarbetet behöver utvecklas på såväl individ- som skolnivå så att analyser och utvärderingar ligger till grund för planering och utveckling av verksamheten. Lärarna behöver följa upp elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen och göra måluppfyllelsen tydlig för alla. Vidare behöver också rektorn och lärarna se till att eleverna får ett reellt inflytande över sin utbildning.

Ta gärna kontakt med rektor och lärare för att diskutera granskningen och resultatet. De kan berätta om hur de ska åtgärda bristerna.

De bedömningsområden som Skolinspektionen granskar är följande:

- **Elevernas utveckling mot målen**
- **Ledning och utveckling av utbildningen**
- **Enskild elevs rätt – Tillgång till utbildning**

Läs mer om oss på www.skolinspektionen.se. Där kan du också läsa hela tillsynsrapporten.

Med vänliga hälsningar

Marie Sjöberg

Ansvarig inspektör